

Opvallende INTERSKI congressen en winterspelen

- Vanaf de jaren '30 wordt de invloed van de wedstrijdtechniek op het skionderwijs groter.
- De Olympische Winterspelen van 1948 in Sankt Moritz en de wereldkampioenschappen alpine skiën in 1950 in Aspen geven een verschuiving in machtsblokken bij het wedstrijdskiën, het skionderwijs, het nationale prestige en het toeristisch belang per Alpenland afzonderlijk.
- Het blijkt dat er sinds 1935 weinig ontwikkeld is op skigebied in het algemeen. Niet meer dan 50 cabineliften, bijna geen nieuwe ontwikkelingen op materiaalgebied.
- Vanaf het midden van de '50-er jaren wordt het skiën meer een volkssport. Van trein en cabineliften naar autoverkeer, stoeltjes- en sleepliften. Van skidorp naar skiregio.

1951

In 1951 komt de top van de skileraren uit de Alpenlanden en ook uit de V.S., Canada, Joegoslavië en zelfs Israel bij elkaar in **Zürs**. Men kan zeggen dat vanaf nu de eerste Interskicongressen plaatsvinden. (Zie ook: interski-history.pdf)
Vanuit het wedstrijdskiën is Toni Seelos een ongeëvenaarde winnaar.

Om beter te begrijpen welke machtsstrijd er is gestreden tussen Kruckenhauser en de rest van de Alpenlanden moet er iets gezegd worden over het belang van deze Toni Seelos (<http://www.seefeld.com/nl/geschichte/index.php>)

Toni Seelos beheerste al sinds 1930 het alpine wedstrijdskiën¹. Hij voerde, al naargelang de radius van de bocht en het tempo, een contrarotatie uit, daarna een hoogbeweging en vervolgens duikt hij diep de bocht in. In 1936 bij de Olympische winterspelen van Garmisch-Partenkirchen werd hij echter van de lijst geschrapt omdat hij 'profi' was, geld verdiende met het geven van skilessen. Hij werd voorloper voor de slalom. Hij was daarin 6 seconden sneller dan degene die de Olympische gouden medaille won, ondanks het feit dat hij ook nog gevallen was.

In Zürs werd alleen door Oostenrijk als gastland gedemonstreerd met het idee dat alle andere landen daarover zouden discussiëren. Men wilde aanvankelijk geen onderlinge concurrentie. Het Oostenrijkse programma omvatte twee thematische kernpunten. Een skitechnische demonstratie met o.a. wedstrijdskiërs als Toni Spiess - maar ook hun voorbeeld Toni Seelos - en een methodisch-didactisch gedeelte (skionderwijs op scholen). Bij de deelnemers werd alleen het skitechnisch gedeelte gewaardeerd, omdat het ander thema in hun land niet aan de orde was.

Opmerkelijk waren de woorden van de Duitse delegatie bij de afsluiting van het congres: "We hebben ingezien dat een sterk ontwikkelde alpine skitechniek (noordse skidisciplines waren in Zürs geen thema) **gemeengoed** van alle in het Alpengebied deelnemende landen kan worden.

¹ Temposchwung, rotatietechniek met sterke tipbelasting (Vorlage) vanuit de knieën

Maar slechts dan, als in alle landen de belangen van die landen en de bevordering van de toeristenindustrie **niet** met het onderwijs van het skiën verbonden worden”. Die koppeling was er echter al lang.

1953

Stel je je het volgende voor. In 1953 is het volgende INTERSKI congres in Davos. Geen landen van buiten Europa. Men was blij dat toch nog Noorwegen en Zweden meededen. Ook Turkije was erbij. Op een foto van de deelnemers bij de slotdemonstratie zijn niet meer dan 20 demonstratoren te zien en een dubbel aantal toeschouwers.

Deze demonstratie zou heel vreedzaam zijn verlopen ‘als ware het één familie’, als niet Stephan Kruckenhauser en de Oostenrijkse delegatie onder zijn leiding dwars zouden zijn gaan liggen.

Kruckenhauser legde in een begeleidend commentaar bij zijn nieuwe leerfilm direct verband tussen Hannes Schneider² en zijn wedstrijdskiërs Toni Spiess en Othmar Schneider. Men nam hem dat hoogst kwalijk. Ook liet hij daarbij Toni Seelos, de icoon van het wedstrijdskiën, niet onvermeld.

Van de drie demonstratoren Seelos, Furtner en Gsellmann skiede Seelos een perfecte serie Tempobochten vloeiend aan elkaar. De beide anderen door Kruckenhauser opgeleide demonstratoren skieden de nieuwerwetse wedeltechniek. De sneeuw was zo zacht dat zij deze techniek niet beheersten. De kritiek en de discussies waren ‘oorverdovend’.

Kruckenhauser trof het lot van vele pioniers, die afgewezen werden omdat zij een nieuwe weg wilden inslaan. Kruckenhauser was echter geen ‘buitenstaander’, maar hij was al van 1934 tot 1938 en vanaf 1946 leider van het beroemde Bundessportheim van Sankt Christoph am Arlberg.

1955

In 1955 bij het INTERSKI congres in Val d’Isère begon echter ‘het tijdperk Kruckenhauser’. Dus binnen 2 jaar! Er namen in Val d’Isère al 13 landen deel met 500 deelnemers waaronder Finland, Japan en Iran. Frankrijk, Oostenrijk en ook Zwitserland hadden de skicongressen en het onderwijs aan de beroepsskileraren vanaf toen vast in de greep, omdat het skionderwijs een staatsaangelegenheid was.

Kruckenhauser overdonderde het congres met een perfect ingestudeerde demonstratie van het **wedelen**. Toch kreeg hij van de andere landen veel kritiek op de moeilijke uitvoering en een niet ‘natuurlijk’ bewegingsverloop³.

Het Oostenrijkse skileerplan van 1956 van de beroepsskileraren is het meest succesvolle en meest geïmiteerde skileerplan in de geschiedenis van de skisport geworden.

² Hannes Schneider, een van de beroemdste Oostenrijkse skileraren. Door de film ‘Wunder des Schneeschuhs’ van Fanck is de Albergtechniek van Hannes Schneider alom bekend geworden, 1925

³ Vgl. Natürliches Turnen van Gaulhofer en Streicher en Das natürliche Schwungfahren van Hoschek

Het wedelen, zoals door Kruckenhauser en Furtner gedemonstreerd, werd een wereldhit. Het leerplan werd in Oostenrijk als staatsaangelegenheid aan alle bonden opgelegd. O.l.v. Toni Sailer (een andere man) beheersten de Oostenrijkse wedstrijdskiërs de skiwedstrijden. Het verband tussen het wedstrijdwezen en de wedeltechniek werd door Kruckenhauser gelegd en de propaganda daarvoor uitgebuit.

Reeds in het begin schreven we dat het skiën vanaf de jaren '50 een volkssport werd.

Het tijdperk Kruckenhauser kwam bij het INTERSKI congres van Garmisch-Partenkirchen in 1971 ten einde.

Oostenrijk stapte over op de 'Wellentechniek', die niet alleen in de bobbels gebruikt werd maar ook op het vlakke terrein.

1971 – 1991

'De vier zonder stuurman'

In zijn voorbeschouwing '8 Interskicongressen – 7 Etappes', die Karl Gamma (Zwitserland) bij het INTERSKI congres 1991 in Sankt Anton gaf, noemde hij het 4-tal dat de laatste 20 jaar de INTERSKI congressen had gekenmerkt 'de 4 zonder stuurman'. Het waren Gattermann (Duitsland), Hoppichler (Oostenrijk), Fink (Italië) en Gamma (Zwitserland). Deze viermansboot had de eenmansboot Kruckenhauser afgelost.

Gamma gaf listig niet aan in welke richting de 4 voeren. Het is duidelijk dat de Duitsers het meest veelzijdige leerplan hebben vorm gegeven in 8 delen (paradepaardje was 'Umsteigeschwingen'. Zeer omvangrijk en veelomvattend was het boek 'Theorie' van Kuchler.

In de tijden hierna blijkt dat 'andersdenkenden' – ook nu weer – uit de presidia gestoten werden. Horst Abraham in de VS (het fenomenale Skiing Right 1983), Hans Zehetmayer (Wiener Skimodelle) en Fritz Baumrock (schoolskien) in Oostenrijk en Walter Kuchler in Duitsland (Die neue Skitechnik 1989).

In de loop van de diverse volgende congressen blijft het dilemma: volgen we de methodische lijn in een leerplan (VS/Abraham) of de technische lijn in een leerplan (o.a. Frankrijk). Of volgen we in een leerplan de technische ontwikkelingen van de wedstrijdskiërs en bouwen we dat in in het leerplan? (carven/Kuchler 1989).

Na de jaren '80 komt de persoonlijke skistijl meer in beeld. Nieuwe ontwikkelingen: binnen (berg-)beenbelasting. Voorbeeld Telemarkskiën. Het Telemarkskiën bestaat vanaf 1850. Terug bij af?

Nol van Oss